

отъ Одринъ срѣщу Демотика, сж били разпилени отъ турската кавалерия. Това е и първото турско поражение надъ воденитѣ отъ царь българи. Тѣй се начева началото на единъ край, нареченъ робство.

Александъръ въ края на царуването си, прѣдъ явнитѣ подкопаваня на царството си, като истински робъ на страсти и вѣренъ ученикъ на единъ шеметенъ вѣкъ, доразпокжсва една вече разпокжсана държава. Провалията бѣше обща и се корѣнеше дълбоко въ всичкитѣ отрасли на доробственния ни строй. Призрачността на българскитѣ царе и царчета отъ врѣме приемницитѣ на Асѣна II се обнаружи и въ циничния, скоферски духъ на българския народъ. Дворцовитѣ скандали отнеха и послѣдната капка вѣра въ царския авторитетъ. Религията ни бѣ уязвена отъ безпримѣрни въ историята карикатурни ереси. Отпечатъкъ отъ общата тая деморализация на вѣка ще намѣримъ и въ епоса си отъ сѣщото това врѣме. Тѣй можемъ си обясни ний горчивото противорѣчие около стойността на народния ни герой и типъ Крали Марко, когото, за ирония на гигантския му ръстъ и прѣдишна сила, втората половина отъ епосния циклъ ни завѣщава като брутална порочностъ и дебелокожа некадърностъ. Ако Алековия Бай Ганю е типъ на новия българинъ, то Крали Марко е такъвъ на срѣдневѣковния; въ това отношение той е двоякъ и по-интересенъ. Отнемането на Крали Марковата сила, споредъ епоса, съвпада съ убѣждението у тогавашния ни народъ за затриването на една народна жизненостъ, — завѣщана отъ прѣтопенитѣ прабългари между заваренитѣ отъ тѣхъ славяни. До тоя моментъ Крали Марко е типъ на по-стария ни народъ, а слѣдъ това — такъвъ на неудържимо падащия слѣдъ Асѣнъ II. Крали Марко — стариятъ български духъ — носенъ върху плещитѣ на вихрогоня Шарколия (стария български народъ), до тогatzъ неуязвимъ даже и отъ Азия („църна арапина“), и побѣдителъ на „деветъ краля“ (господарствата въ П-ва), вече опороченъ и гузенъ (българитѣ прѣзъ XIII-я XIV-я вѣкове), почва да става посмѣшище на „Секула дѣтенце,“ и даже на „желта чифутина“ (пришелци ереси и възникнали по-късно господарства), да се стряска отъ шумолението на листата и прѣхвъркването на зловѣщитѣ гарвани, додѣто